

³És abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha megtartjuk az ő parancsolatait. ⁴Aki azt mondja: ismerem őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság, ⁵aki pedig megtartja az ő igéjét, abban igazán teljessé lett az Isten szeretete. Ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk. ⁶Aki azt mondja, hogy őbenne van, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt.

Kedves Testvéreim!

Egy gyerekkori nyaralásunk alkalmával találkoztam egy bűvésszel. Előadást tartott és az előadás végén néhány gyereknek megmutatott egy két fortélyt néhány érdeklődő gyereknek. Természetesen onnantól kezdve nekem is kellett egy Rodolfo bűvészdoboz, és én is folyamatosan gyakoroltam a trükköket. A bűvész csal, de hogyan csal? A legtöbb esetben úgy, hogy a néző figyelmét eltereli, és a nagy egész helyett valami apró részlettel köti le. Kihangsúlyoz egy bizonyos mozdulatot, azért, hogy mindenki arra figyeljen. Megkéri a nézőket, hogy a kezére koncentráljanak, mert ott zajlik a mutatvány, közben pedig gyakorlatilag fejen is állhatna senki sem veszi észre, mert mindenki a kezét figyeli. Amíg az mozdulatlan, addig a trükk működik. A Sátán a legnagyobb bűvész, e tekintetben. Úgy irányítja a figyelmünket, mintha a fontos dolgokra hívná fel a figyelmet. És mi asszisztálunk hozzá. Sajnos sokszor mi is beleesünk a csapdába.

Nagyon szeretem, és nagyon hasznos dolog a Bibliaolvasó útmutató. Akinek nincs még, feltétlenül szerezzen be, hiszen a mindennapos Bibliaolvasásunkat segítheti, elmélyítheti, kiszámíthatóvá teheti. Ez a kis könyvecske egy szentírási idézetgyűjtemény, amelyikben minden napra több bibliai szakasz áll előttünk. 1728 óta a németországi Herrnhut faluban állítják össze ezt a kis gyűjteményt, amely ósz-i és úsz-i igeverseket és olvasmányokat tartalmaz. Az ósz-i igehelyet imádságos szívvel egy kalapból húzzák, amelyhez mintegy magyarázatként választanak egy úsz-i igét. Miért nem elég a kisorsolt igevers, éppen azért, hogy ne lehessen vele trükközni. Hiszen, bár csak egy-egy rövid mondat áll a könyvecskében, de tudni kell, ismerni kell hozzá, adott esetben hozzáolvasni a szöveggörnyezetet, a tágabb mondanivalót, az összefüggéseket is. Mert egyébként a kiragadott mondatok furcsa, önálló életet kezdenek el élni, és már elfelejtünk figyelni az egészre. Csak a kézre koncentrálunk, és nem vesszük észre, hogy a bűvész fejre állt. Isten igéje nem kiragadható az összefüggéseiből. Ez jutott eszembe, amikor mai alapigénket csak úgy önmagában elolvastam.

Egy kis kulisszatitkot árulok el. Úgy készülök, az igehirdetésre, hogy először elolvasom a kijelölt bibliai szakaszt. Majd félreteszem. Később hozzáolvasom a szöveggörnyezetet, adott esetben az egész levelet. Ezután jönnek a kommentárok, magyarázatok.

Ha mai alapigénket így magában végigolvassuk, akkor mi jut eszünkbe? Elmondom, hogy nekem mi jutott. Olvassuk el még egyszer alapigénket...

Tartsd meg a parancsolatokat! És máris eljutunk egy olyan pontra, amit mindenki vár és elvár a keresztény embertől, sőt még maga is elvárja ezt saját magától. Mert mire gondolunk, amikor parancsolatról beszélünk. Természetesen a 10 parancsolatra. Arra a törvényre, amit Isten adott, hogy tartsd meg. És lám, ezt erősíti János is a levelében. Tartsd meg a parancsolatokat, legyél tökéletes, élj úgy ahogy Jézus tette, bűn nélkül. És mit tesz az ember? Igyekszik, törekedik, próbálkozik.

Börtönmissziós szolgálatom alatt, volt egy ember, aki rendszeresen lejárt a missziós alkalmakra. Hallgatta Isten igéjét, és úgy látszott, hogy fogékony is rá. Közel volt a szabadulása, és ő megfogadta, hogy jó útra tér. Terveket szövögetett, és azt mondta magának: menni fog, és akkor Isten is megáldja a próbálkozásomat. Néhány hónap múlva ismét bent volt. Kérdeztük, hogy mi történt. Nem ment válaszolta. Igen, így vagyunk vele. Nem megy. Nem lehet megtartani azokat a parancsolatokat. Főleg akkor, ha úgy értelmezzük őket, ahogyan Jézus tette, azt mondja a hegyi beszédben: *Megmondattott a régieknek: Ne öl! Mert aki öl, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette.* ²²Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik atyjafára, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette...

De akkor ki üdvözülhet? Tehetjük fel a kérdést mi is a tanítványokkal együtt. Főként, ha ezt az igét nézzük...

Egy kicsit menjünk távolabb ettől az igétől, és nézzük meg a szöveggörnyezetét is. Az első fejezet 8. versétől ezt olvashatjuk: *Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság.* ⁹*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonzságtól.* ¹⁰*Ha azt mondjuk, hogy nem vagyunk bűnösök, hazuggá tesszük őt, és nincs meg bennünk az ő igéje. Gyermekeim, ezt azért írom nektek, hogy ne vétkezzetek; ha pedig vétkezik valaki, van pártfogónk az Atyánál: az igaz Jézus Krisztus, ²mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért; de nemcsak a mienkéért, hanem az egész világ bűnéért is.*

Rájöttünk a trükkre? János mai alapigénkben nem a tökéletes keresztyénekről beszél. Nem azt mondja, hogy tartsd meg a 10 parancsolatot és jó leszel az Istennél, nem is azt mondja, hogy próbálkozz. *Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg...*

Ez a mondat elhangzik a gyónási liturgiában is. Mert lehet próbálkozni. Sokan mondják, amikor jönnek temetést bejelenteni: nem járt templomba, nem is hitt Istenben de jó ember volt. Mit jelent jónak lenni? Azt jelenti, hogy nem követett el bűnt. Ha ez így van, akkor biztosan üdvözült. A gazdag ifjú büszke volt arra, hogy ő büntelen. És Jézus egy pillanat alatt elmondja neki, hogy mi is az a bűn, ami ott van az orra előtt és észre sem veszi. Hogy bár névleg Istent nevezi urának, de valójában a vagyona bűvöletében, hatalmában él. Nincs igaz ember egy sem! Mondja Pál is, a Római levélben. Az Isten követelményrendszerének nem lehet megfelelni. Jobban mondva, csak azzal, hogy törekszem, hogy akarok ezzel nem, de van valami, ami segíthet, és erről beszél János mai alapigénkben, illetve még mindig az előzményében:

Gyermekeim, ezt azért írom nektek, hogy ne vétkeztek; ha pedig vétkezik valaki, van pártfogónk az Atyánál: az igaz Jézus Krisztus, ²mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért; de nemcsak a mienkért, hanem az egész világ bűnéért is.

Jézusnak azért kellett eljönni ebbe a világba, hogy elszenvedje a bűneink büntetését. Azért jött, mert mi nem tudunk tökéletesek, jók, az Isten rendelésének megfelelő életet élni. Meghalt a bűneinkért, meghalt helyettünk.

És itt következik alapigénk még egyszer:

³*És abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha megtartjuk az ő parancsolatait. ⁴Aki azt mondja: ismerem őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság, ⁵aki pedig megtartja az ő igéjét, abban igazán teljessé lett az Isten szeretete. Ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk. ⁶Aki azt mondja, hogy őbenne van, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt.*

És ugye, más lesz így a mondat értelme. Mert rájövünk, hogy kiről is beszél itt János. Ha behelyettesítjük a személyes névmás helyére Jézus nevét, akkor a szövegből kitűnik, hogy János amikor a parancsolatokról beszél, akkor nem Isten törvényére utal, hanem valami egészen másra. Jézus parancsára, amely ugyan nem ellenkezik a törvénnyel, a 10 parancsolattal, de megmutatja, hogyan lehetséges megtartani azt.

Jézus parancsolata, a szeretet parancsolata: *Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!* ³⁵*Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. (Jn13,34-35)*

Ezt hangsúlyozza Pál is: ⁸*Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt. (Róm 13,8)*

Péter is erről beszél: *Tisztítsátok meg lelketeket az igazság iránti engedelmességgel képmutatás nélküli testvérszeretetre, egymást kitartoán, tiszta szívből szeressétek (1Pt 1,22)*

És János alapigén után nem sokkal ezt írja: *Az Isten parancsolata pedig az, hogy higgyünk az ő Fiának, a Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást, ahogyan erre parancsolatot adott nekünk. (1Jn3,23)*

A szeretet parancsa, ami nem egyszerűen azt jelenti, amit a hippie korszak hirdetett, a nagy egyetemes szeretetről, hiszen erre sem képes önmagától az ember. Ez az egymás iránti szeretet, amit Jézus parancsba ad, az Isten szeretetéből táplálkozó szeretet. A 4. fejezetben írja János: *Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy megszületett Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala. ¹⁰Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. ¹¹Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást.*

Mai alapigénk tehát arról beszél nekünk, hogy a szeretet legyen nyilvánvaló az életünkben. Az a szeretet, amely Istentől jön. Mert mi megismerhetjük Istent. János levele akkor fogalmazódott meg, amikor egy tévtanítás a gnoszticizmus ütötte fel a fejét Efezusban. Gnózis – tudás, megismerés, titkos ismeret. Azt tanították ezek a tévtanítók, hogy amikor az ember képes eljutni a megismerés, a gondolkodás által az isteni állapotba. Megistenülhet. Ez a tévtanítás nem vészett ki. A mai napig benne van az emberben ez: én képes vagyok, én megoldom. ÉN, én, én. Az igazi megismerés – mondja János, nem azt jelenti, hogy eljutok hozzá gondolkodásban, hanem az, hogy megismerem őt, olyannak, amilyen. A házastársak közötti egység több annál, minthogy azt mondom: számomra ő racionálisan a legjobb választás, vagy annál mintha azt mondanám, hogy összeházasodunk, mert szerelmesek vagyunk. A megismerés nem ráció és nem érzelem, mindkettő és egyik sem. A görög nyelv ezt egyetlen szóval fejezi ki: agapé. Erről a szóról néhány hete beszéltem. Isten szeretetét fejezi ki így az Úsz.

⁶*Aki azt mondja, hogy őbenne van, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt. – hogyan lehetséges ez, amit János tanácsol? Úgy, ha nem sietek, nem rohanok, tervezek, nem akarok, ha nem teszek semmit sem, csak engedem, hogy szeressen az Isten. Engedjük, hogy szeressen bennünket, és engedjük, hogy hasson ránk az ő igéje. Legyünk vele, napi kapcsolatban, olvassuk, hallgassuk igéjét, és szóljunk hozzá, és engedjük, hogy szeressen minket.*